MLADÁ BOLESLAV, viz též BEZDĚČÍN, ČEJETICE, ČEJETIČKY, DEBŘ, JEMNÍKY, PODCHLUMÍ, PODLÁZKY, o. Mladá Boleslav

40. léta 19. stol. poč. div. činnosti, zejména v piaristickém gymnáziu (především děkani K. V. Rier a V. Kára). Na přelomu 30. a 40. let vlastenecký kroužek Česká společnost, předstupeň k ODi. První německá představení od 1840 na nově postaveném jevišti v hostinci U zlatého věnce. 1843 zal. přátelé J. K. Tyla Fr. Plaček a J. J. Pešic *Družstvo divadelních ochotníků*, hrálo česky, Žižkův meč, Tři hodiny před svatbou, Loupež. 1848-1849 *Čtenářská jednota* obnovila div. aktivity, utlumené vzápětí bachovskou perzekucí, původní české hry, mj. Nalezenec, Paličova dcera, Divotvorný klobouk. Po 1860 nová generace ochotníků, mj. K. May, K. Vyskočil, V. Petr. Od 1861 v hostinci U Modrého hroznu Doktora Fausta domácí čepička, Paličova dcera, Strakonický dudák, Pražský flamendr, Čech a Němec. 1868 přijat název *OS J. J. Kolár*. 1870 nová radnice, v ní městské divadlo s vybaveným jevištěm, 8 lóžemi a 216 sedadly. Kolár zah. veselohrou Prach do očí a aktovkou Ona nežárlí. 1872 hrál Kolár v podzimní a zimní sezoně, na jaře střídavě kočovné společnosti. Český repertoár, např. Vrchlický, Šubert, Šamberk. Hostování Sklenářová-Malá, Mošna ad. 1888 200 let gymnázia, Lakomec (jh. Mošna), k 80. narozeninám J. J. Kolára jeho hra Mravenci.

Současně i *Pěvecký sbor Boleslav*, zal. 1857, 1879 Prodaná nevěsta, 1880 repríza za přítomnosti Smetany, 1886 Alessandro Stradella, 1888 Dívčí ústav (Suppé), Svatba při lucernách (Offenbach). 1863 zal. Sokol. 1888-1889, mj. *Řemeslnická beseda*, *Omladina*. Dále studenti sdružení v Akademickém spolku *Šmilovský*, politický spolek *Pokrok*, později spolek *Tyl* a *Spolek paní a dívek*.

> *Zabýváme–li se poměry a vztahy mezi ochotníky, zřídka nacházíme stesky, ale málokdy také přílišné uspokojení. Návštěvy bývaly obvykle dobré, pouze zcela výjimečně se představení nepovedlo, na poslední chvíli se hledala náhrada za onemocnělého člena souboru. Potíže spíše vznikaly ukončením činnosti jednotlivců, a pak nebylo snadné rychle najít náhradu odpovídající typu odešlého člena nebo členky. Zejména nováčci trpěli trémou, ženy i studem z veřejného vystupování, občas vázla souhra v dialozích, když i nápověda selhávala. V ojedinělých případech se setkáváme i s typickým jevem, kdy sotva začínající elévové odmítali hrát vedlejší role v domnění, že jsou předurčeni k rolím hlavním...*
>
> *Městské divadlo Mladá Boleslav 1909– 1999, s. 18.*

1893 DS Kolár členem ÚMDOČ, koncem 19. stol. mj. Zvíkovský rarášek, Naši furianti, Paní mincmistrová, Karel Havlíček Borovský, Jedenácté přikázání, Vojnarka, Třetí zvonění, Dáma s kaméliemi, Revizor. 1904 Hloupý kousek (Schönthan), provoz v divadle skončil. 1909 dostavěno Městské divadlo, projektovali Fellner a Helmer, řešení exteriéru J. Kříženecký a E. Králík (opona T. Hilšera, oslava dramatického, pěveckého a hudebního umění Mladoboleslavska, viz s. 19). Zah. Lucerna, poté Deskový statek (Štech), Za šlechtickým erbem, Z doby kotilionů, O zlatém klíči a živé vodě. Kolár hrál nepřetržitě i v době 1. svět. v., především česká klasika a soudobé hry. Do 1943 na jevišti Městského div. 1297 představení (vedle Kolára většinou hostující kočovné společnosti).

20. léta činnost mnoha div. spolků, mj. *DS Tyl*, *DrO Telegrafního pluku*, *DrO Pěšího pluku č. 36*, *DS lidové strany*, *Dramatický soubor sociálních demokratů*, *DTJ*, *Spolek paní a dívek*, soubor gymnázia *Octavia*, *DS Sokol*, ale nejvýznamnější stále Kolár. 1920 zal. *Malá scéna*, konkurent Kolára. Koncepčně ovlivněni pražskými inscenacemi Hilarovými či Borovými a Revoluční scénou, Honzlem a Zorou v Dědrasboru, resp. Neumannovým Červnem, později Devětsilem, ideová orientace na marxistickou levici. Původní koncepce komorního avantgardního divadla ustoupila kompromisu, když se hrálo v městském divadle. Kompromis i v drgii, nestala se výjimečnou, ale s ohledem na diváka zah. Tartuffe

Městské divadlo v Mladé Boleslavi.

První hra. První hra.

V neděli dne 21. listopadu 1909

Po druhé 22. listopadu. Po třetí 28. listopadu.

Divadelní spolek „KOLÁR“.

Ve prospěch stavby městského divadla.

Předehra k „Libuši“ od Bedřicha Smetany.

Sokolská kapela řízením pana Romana Nejedlého.

SLAVNOSTNÍ VSTUP.

Dramatická scena. Napsal prof. V. Goth.

OSOBY: Kmet . . . . . p. Rudolf; Dívka . . . . . p. Skrok; Umění . . . . . p. Kolocová-Lamrová.

Na to se svolením spolku českých spisovatelů hellenistů „Máj“ v Praze

LUCERNA.

Divadelní hra v šesti obrazech. Napsal Alois Jirásek. Vypravil ředitel „Kolára“ V. Fr. Rudolf. Tance lesních víl a ukrítká uspořádal taneční mistr p. Hudřích Šeidl. Sceniční effekty řídí pan inž. K. Pechan. Veškeré obleky v první konci, půjčovny kostýmů p. Hynka Frýdy v Praze.

Po II. obrazu delší přestávka.

OSOBY:

Mladá kněžna	sl. M. Klišíová	Brata, sekretář	p. Černotík	Pan Pirmo	p. Setel
Dívčina	p. Lída	Žena	p. Černotík	Žena, služebník	p. Pospíšil
Vrchlický	p. Nejedlý	Sejpka } Komáři	L. Biernaert	Komorník	sl. A. Novotná
Mlynář	p. Sjezek	Klásek }	p. Bartoš	Kroužílka } rychtář	p. Rudolf
Jeho hrbka	pl. Čapková	Klásková	sl. F. Bednářová	Vrzouba	p. Jelínek
Hanička	sl. Hanzlíková	Michal } vodníci	p. Sonnerl	Dudlíčka	p. Kopecký
Zapřdek, věrnický mládenec	p. Ottmann	Michal	p. Sonnerl	Dudlíčka	sl. M. Rudrovová

Zápasník vlasteně, dělnickém, kovářbrodlal, pojmenlý, polesný, drážlíc, Hejlat, tuzé pomny, vodníci. — Díl je osmého Zmu. I. **obraz ve mlýnu**, II. **na zámku**, III. **před mlýnem a mlýnského náhonu**, IV. **na lesním palouku**, V. **u lesního zámečku na hrbku rybníka**, VI. **na lesním palouku.**

Pro první hru jsou lože a sedadla vyprodána a lístky se vydávají v městském úřadě do 16. listopadu. Vstupenky pro druhou a třetí hru vydává měst. úřad od čtvrtka 17. listopadu počínaje.

Cinoherní ceny míst:

Velká lože 2 K, malá lože 6 K 50 h. Křesla v přízemí, neb na balkoně 1 K 60 h. Sedadla v přízemí (8 řad) 1 K 20 h. Sedadla v zadních třech řadách v přízemí 80 h. Sedadla na balkoně I. řada 1 K. II. a III. řada 60 h. Místo k stání v přízemí 50 h, na balkoně 30 h. Studentský lístek 30 h.

Veškeré vstupenky buďtež odevzdány biletářům.

Studujícím vyhraženo oddělení v přízemí v pravo od vchodu.

V uličkách mezi sedadly jak v přízemí tak na balkoně nesmí státi dospělí ani dítky. Dítky do 6 let staří dle divadelního řádu přístupu nemají.

Pokladny otevrou se o 7. hodině. Začátek přesně o půl 8. hod.

Pro první představení jsou lístky barvy červené, pro druhé modré.

624 / Plakát k prvnímu představení v novém Městském divadle, Lucerna, 1909.

a Velký Mág, dále Vina, Ulička odvahy, Marianniny rozmary, Lásky hra osudná, RUR, Ze života hmyzu (výpomoc herců pražského Volného jeviště), Leonce a Lena (Büchner), Ženitba, Ošálený manžel (Molière), Na čem záleží (Wilde), Večer tříkrálový. 1920 zal. Akademický klub, kde další činnost Malé scény. Pokračovali (V. Zima) v drgii např. Periferií, Misantropem, Courtelinovými aktovkami, Hilbertem, Juškevičem, Bartošem, Šrámkem, Vildrakem, Shakespearem, Wedekindem, Gogolem, Čapky, O´Neillem. Činnost Malé scény součástí činnosti Klubu přátel umění, jeho koncertů, výstav a přednášek nejvýznamnějších progresivně orientovaných osobností české kultury, celá 20. léta.

1923 zal. *DrO KSČ*, v sále DD hry pro dospělé i děti. Drgie sociální a protiklerikální tendence, pro získání obecenstva i nenáročné frašky. 1924 zal. *Dělnický divadelní spolek Osvěta*. Revui

625 / Scéna z Lucerny, 1909, vodníci V. F. Rudolf, J. Smutný st.